

Sygn. akt I ACz 552/15

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2015 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko Międzynarodowemu Portowi(...)im. (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 stycznia 2015 roku, sygn. akt I C 1011/11

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 552/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek powoda S. K. o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że na mocy prawomocnego postanowienia tego Sądu z dnia 13 lipca 2011 r. powód został zwolniony od kosztów sądowych w części tj. od opłaty sądowej od pozwu powyżej kwoty 1.500,00 zł. Z kolei przedmiotowy wniosek został złożony w związku z wezwaniem powoda o uzupełnienie zaliczki na koszt opinii biegłej sądowej w wysokości 1.492,96 zł. Sąd Okręgowy uznał, powód wraz z kolejnym wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, nie przedstawił żadnych dokumentów wykazujących, że jego sytuacja majątkowa i dochodowa od momentu wydania postanowienia z dnia 13 lipca 2011 r. zmieniła się w ten sposób, iż w chwili obecnej nie ma on dostatecznych środków pozwalających na uiszczenie kosztów sądowych. W ocenie Sądu, wskazywany przez powoda wzrost wydatków z tytułu opłat za energię elektryczną, gaz czy wodę – w łącznej kwocie rzędu ok. 300 zł - nie jest na tyle istotny by uznać, iż powoda nie stać na poniesienie kosztów sądowych w przedmiotowej sprawie. W tym stanie rzeczy sąd uznał, że powód w dalszym ciągu dysponuje odpowiednimi dochodami pozwalającymi na uiszczenie kosztów sądowych, w szczególności w postaci brakującej zaliczki na koszt opinii biegłej. Sąd Okręgowy podkreślił, że powód miał wystarczająco dużo czasu, aby zgromadzić odpowiednie środki finansowe pozwalające na poniesienie kosztów sądowych w niniejszej sprawie, gdyż postępowanie toczy się od czerwca 2011 r., zaś postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłej z zakresu szacowania nieruchomości zostało wydane w dniu 26 września 2014 r. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 101 ust. 1 i 2 oraz art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez uznanie możliwości powoda do uiszczenia kosztów sądowych.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie powoda od kosztów sądowych w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sadowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podniósł, że nie mógł się spodziewać, że uzupełnienie zaliczki na koszt opinii biegłego będzie wiązać się z wydatkiem 1.492,96 zł. Prawidłowa analiza złożonego oświadczenia majątkowego oraz załączona do akt sprawy dokumentacja medyczna prowadzi do wniosku, że po zsumowaniu dochodów (łącznie 4.954,01 zł) i odjęciu wydatków (5.430 zł) pozostała do rozdysponowania kwota nie wystarcza na poczynienie oszczędności z przeznaczeniem na koszty sądowe. Wszelkie wydatki poniesione przez powoda w postaci wydatków na prąd, gaz, wodę, wyżywienie, leki) są wydatkami niezbędnymi do utrzymania powoda i jego żony. Powód wraz z żoną nadwyżkę w kwocie 400 zł przeznaczają na leczenie, wizyty lekarskie, zakup leków. Choroby powoda i jego żony uzasadniają wydatki w kwocie 400 zł miesięcznie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2005 Nr 167, poz. 1398 ze zm.) osoba fizyczna może domagać się zwolnienia od kosztów sądowych, jeżeli złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Sąd Okręgowy uwzględniając treść przepisu art. 102 u.k.s.c. oraz odwołując się do treści prawomocnego postanowienia z dnia 13 lipca 2011 r. trafnie wskazał okoliczności dla których uznaje zdolność powoda do poniesienia kosztów sądowych w zakresie uzupełniającej zaliczki na opinię biegłego. Istotnie, ustalona przez Sądy obydwu instancji sytuacja majątkowa, rodzinna i dochodowa powoda z czasu składania przez niego poprzedniego wniosku, nie różni się istotnie od sytuacji obecnej. Powód wraz z małżonką osiągają łącznie dochód w kwocie ok. 4.500 zł, co z pewnością nie pozwala zaliczyć ich do grona osób ubogich, którzy nie są w stanie ponieść wydatku w wysokości nie przekraczającej 1/3 ich miesięcznych dochodów. Poprzednie postanowienie zwalniające powoda od kosztów sądowych w oznaczonej w nim części uprawomocniło się w dniu 3 października 2011 r. kiedy to tutaj Sąd Apelacyjny postanowieniem wydanym w sprawie i ACz 1203/11 oddalił zażalenie powoda. Mając na uwadze okoliczność, że dowód z opinii biegłego został zawarty przez powoda już w pozwie, powód już od ponad 3 lat powinien liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów sądowych również w zakresie w jakim oddalono jego poprzedni wniosek o zwolnienie od kosztów, tj. w zakresie uiszczenia zaliczki na opinię biegłego i systematycznie gromadzić niewielkie środki na ten cel. Skoro obecnie sytuacji majątkowa powoda nie zmieniła się w sposób istotny tym bardziej brak jest podstaw do uwzględnienia przedmiotowego wniosku. Ubiegający się o zwolnienie od kosztów sądowy winien w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r., II CZ 104/84). Dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi do utrzymania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 1980 r., I CZ 99/80).

Końcowo należy stwierdzić, że chybiony okazał się zawarty w zażaleniu zarzut naruszenia art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych gdyż z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika jedynie, że Sąd I instancji podstawą zaskarżonego rozstrzygnięcia stanowiły przepisy 101 ust. 1 i 2 i 102 ust. 1 u.k.s.c. Dla porządku wskazać należy, że wspomniany przez skarżącego przepis art. 103 u.k.s.c. znajduje zastosowanie wyłącznie w przypadku zwolnienia od kosztów sądowych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi którym ustawa przyznaje zdolność sądową, natomiast przesłanki zwolnienia osoby fizycznej od kosztów sądowych w całości lub w części uregulowane są w art. 101 i 102 tej ustawy.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.